

Upplifun og viðhorf heimamanna til skemmtiferðaskipa á Akureyri, Ísafirði og í Reykjavík Könnun haustið 2023

Eyrún Jenný Bjarnadóttir
sérfræðingur
ejb@rmf.is

Yfirlitið

1. Af hverju erum við að rannsaka viðhorf íbúa?
2. Um könnunina
3. Niðurstöður
4. Lokaorð - samantekt

Af hverju erum við að rannsaka viðhorf íbúa til ferðamanna og ferðapjónustu?

Vöktun á viðhorfum íbúa

- Hluti af könnun á viðhorfum Íslendinga til ferðamanna og ferðþjónustu sem er skilgreind í rannsóknaráætlun Ferðamálastofu
- Vöktun á viðhorfum íbúa – fylgst með breytingum og vísbendingum um álag á íbúa og samfélag – Velvilji íbúa mikilvægur liður í sjálfbærri þróun greinarinnar
- Þegar íbúar finni að lífshættir eða lífsgæði skerðast vegna ferðþjónustu geti það haft afleiðingar (Gössling, McCabe & Chen, 2020; Helgadóttir, Einarsdóttir, Burns, Gunnarsdóttir & Matthíasdóttir, 2019; Cheer, Milano & Novelli, 2019)
- Spurningakannanir og viðtöl reglulega síðan 2014

Um könnunina

- Markmið: Fá innsýn í viðhorf íbúa við þrjár stærstu móttökuhafnir skemmtiferðaskipa hér á landi og kanna hvort munur sé á viðhorfum íbúa milli hafnarsamfélaganna
- Símakönnun dagana 23. okt. - 6. nóv. 2023
  - Rannsóknamiðstöð Háskólans á Akureyri
- Hringt í 2163 manns, 1014 tóku þátt
  - 47% svarhlutfall
- 8 spurningar um viðhorf til skemmtiferðaskipa og farþega í heimabyggðinni, svarmöguleikar á 5 punkta Likert-kvarða
- Niðurstöðum skilað til Ferðamálastofu

Svarendur könnunarinnar

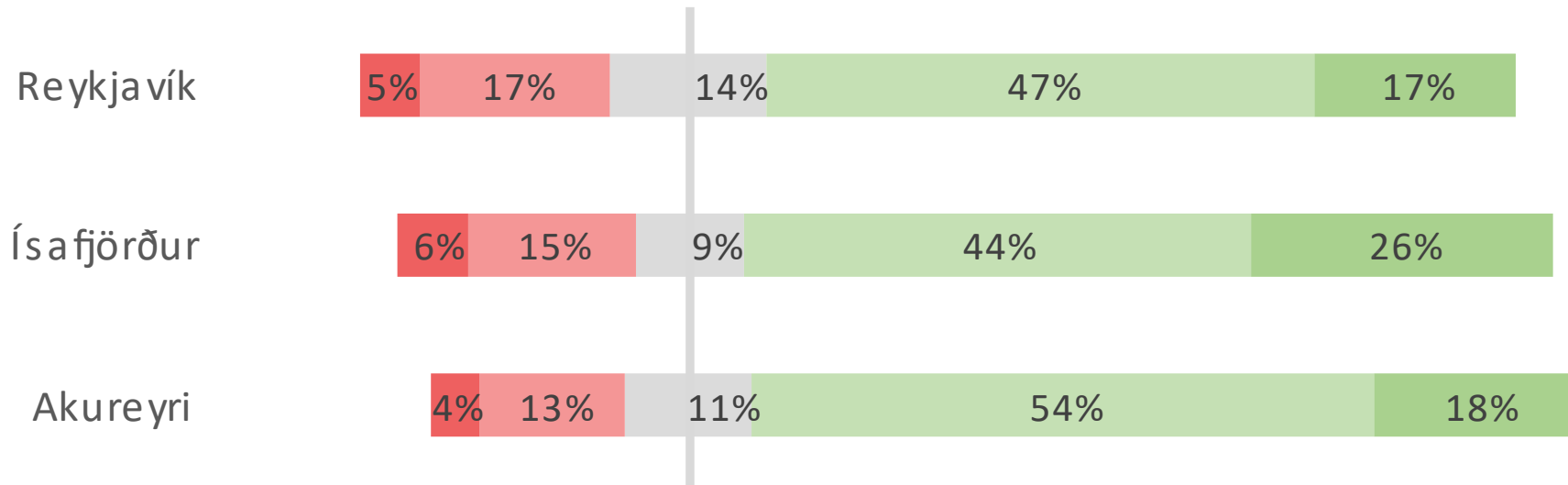
	Fjöldi (hlutfall)		
	Akureyri (n = 369)	Ísafjörður (n = 323)	Reykjavík (n = 322)
<i>Kyn</i>			
Karl	184 (49,9%)	172 (53,3%)	140 (43,5%)
Kona	185 (50,1%)	151 (46,7%)	182 (56,5%)
<i>Aldur</i>			
18-29 ára	29 (7,9%)	18 (5,6%)	20 (6,2%)
30-44 ára	75 (20,3%)	68 (21,1%)	83 (25,8%)
45-59 ára	108 (29,3%)	89 (27,6%)	82 (25,5%)
≥60 ára	157 (42,5%)	148 (45,8%)	137 (42,5%)
<i>Menntun</i>			
Grunnsk.nám eða minna	75 (20,7%)	65 (20,6%)	32 (10,2%)
Stúdentspr. eða iðnnám	125 (34,4%)	107 (34,0%)	72 (22,9%)
Annað starfsnám	33 (9,1%)	37 (11,7%)	25 (8,0%)
Háskólapróf	130 (35,8%)	106 (33,7%)	185 (58,9%)
<i>Staða á vinnumarkaði</i>			
Í launuðu starfi	189 (51,5%)	169 (52,3%)	175 (54,9%)
Sjálfst. starfandi/atvinnur	66 (18,0%)	65 (20,1%)	43 (13,5%)
Á eftirlaunum	79 (21,5%)	71 (22,0%)	74 (23,2%)
Annað	33 (9,0%)	18 (5,6%)	27 (8,5%)
<i>Starfar í ferðaþjónustu</i>			
Já	36 (9,8%)	38 (11,8%)	35 (10,9%)
Nei	333 (90,2%)	285 (88,2%)	286 (89,1%)

Niðurstöður könnunar

Samanburður milli hafnarsamfélaga

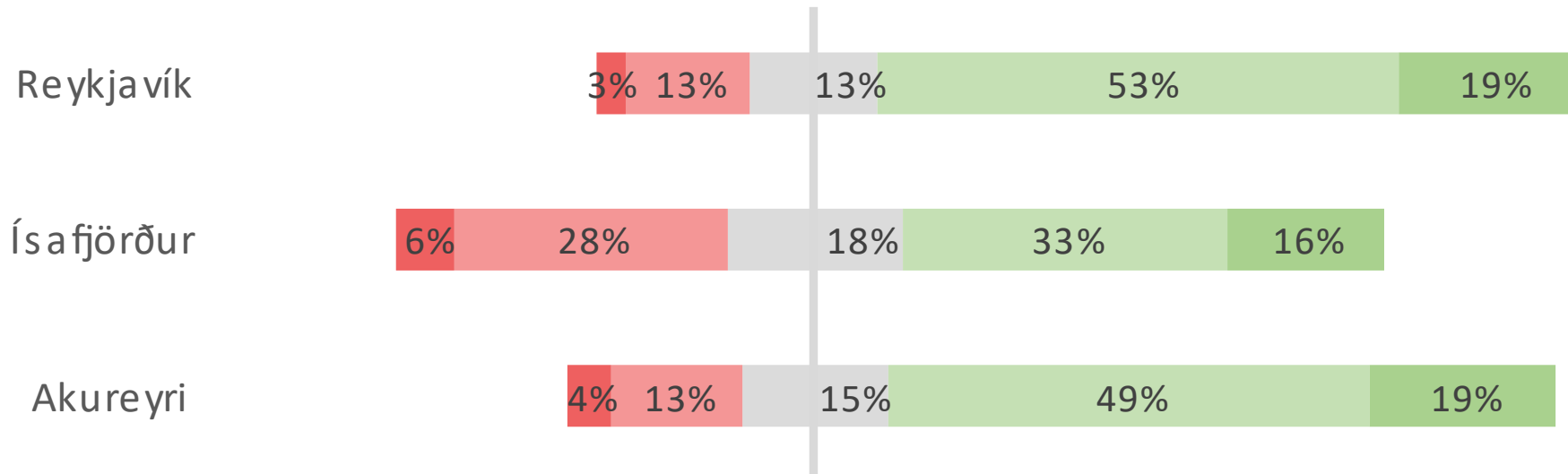
Ég tel hafnaryfirvöld í minni heimabyggð ráða vel við að taka á móti skemmtiferðaskipum

■ Mjög ósammála ■ Frekar ósammála ■ Hvorki né ■ Frekar sammála ■ Mjög sammála

Ég tel mína heimabyggð ráða almennt vel við að þjónusta farþega skemmtiferðaskipa

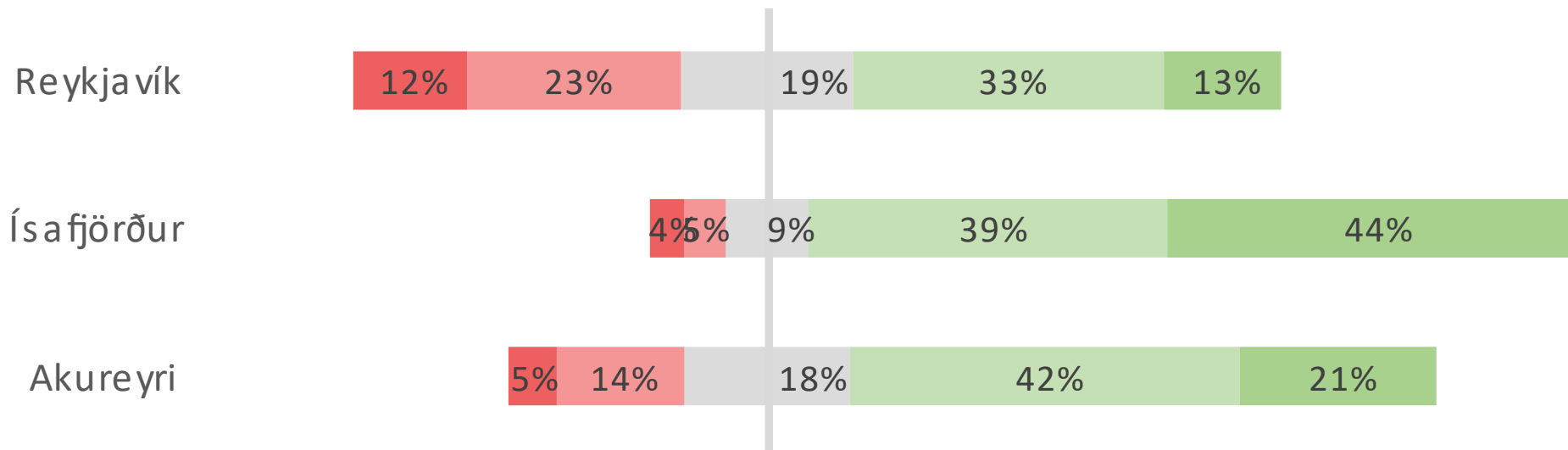
■ Mjög ósammála ■ Frekar ósammála ■ Hvorki né ■ Frekar sammála ■ Mjög sammála

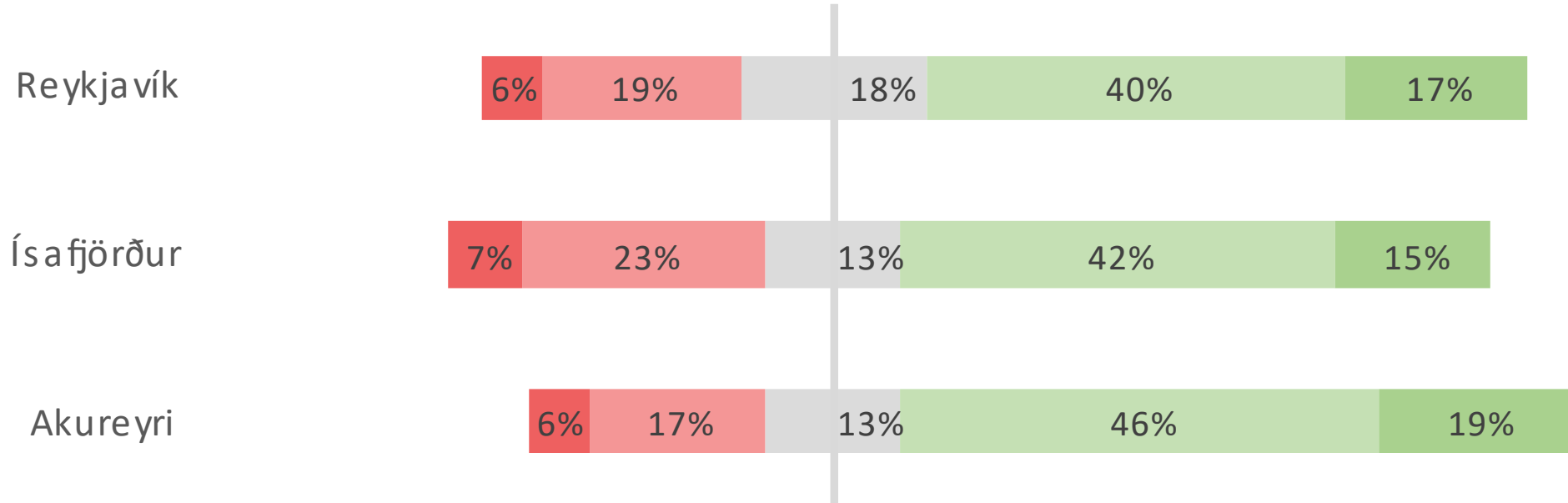
Ég tel skemmtiferðaskip efnahagslega mikilvæg fyrir mína heimabyggð

■ Mjög ósammála ■ Frekar ósammála ■ Hvorki né ■ Frekar sammála ■ Mjög sammála

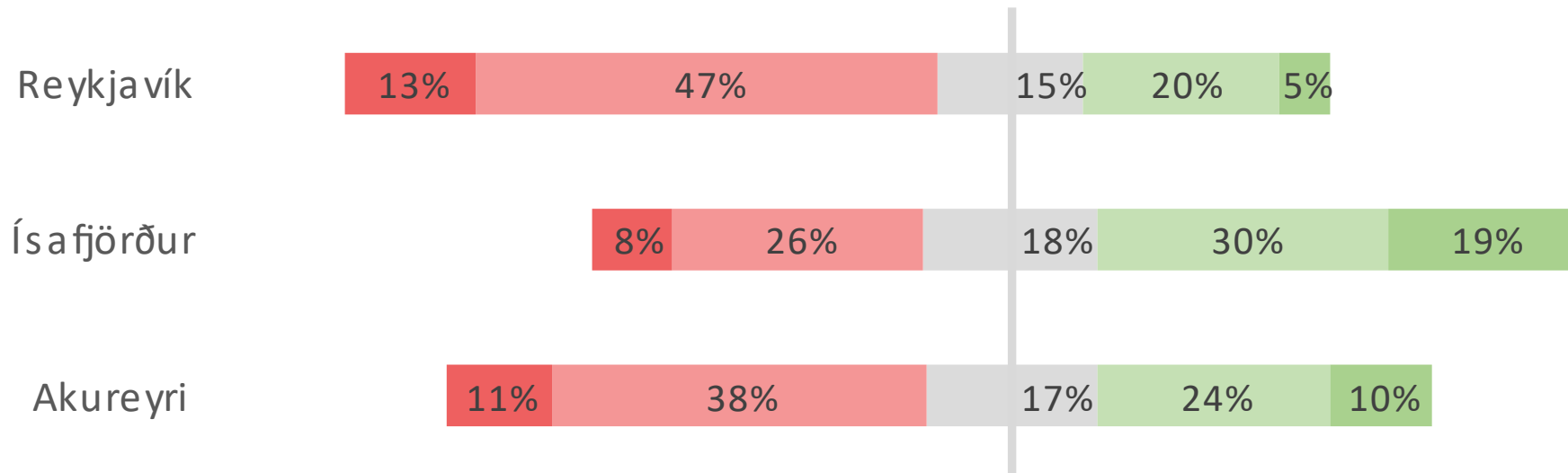
Ég tel að farþegar skemmtiferðaskipa eyði almennt litlu í landi

■ Mjög ósammála ■ Frekar ósammála ■ Hvorki né ■ Frekar sammála ■ Mjög sammála

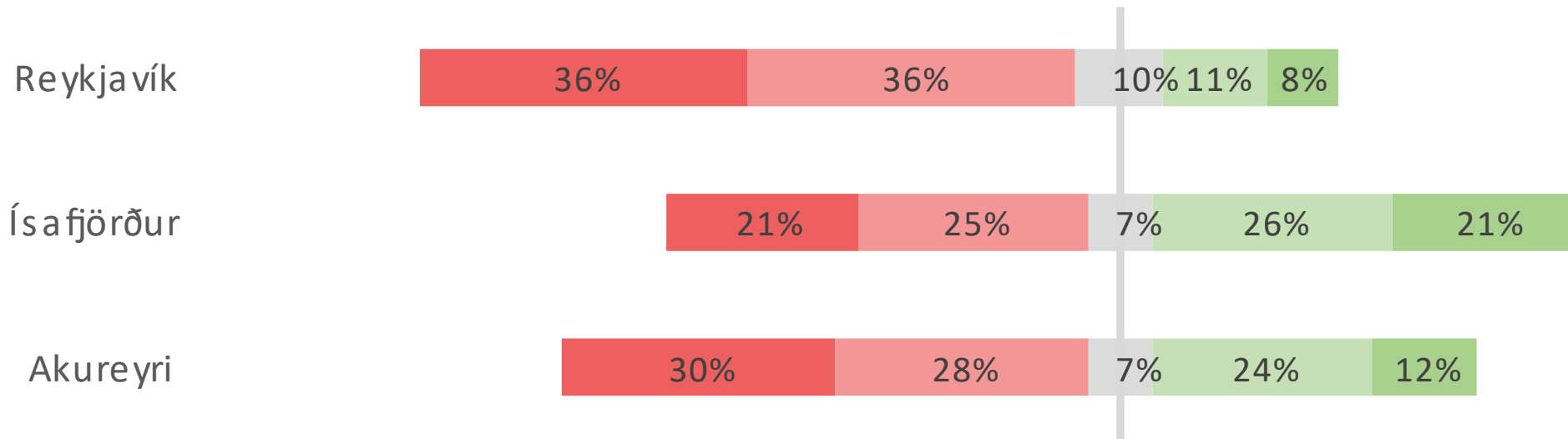
Ég tel íbúa í minni heimabyggð verða fyrir ónæði af komum skemmtiferðaskipa

■ Mjög ósammála ■ Frekar ósammála ■ Hvorki né ■ Frekar sammála ■ Mjög sammála

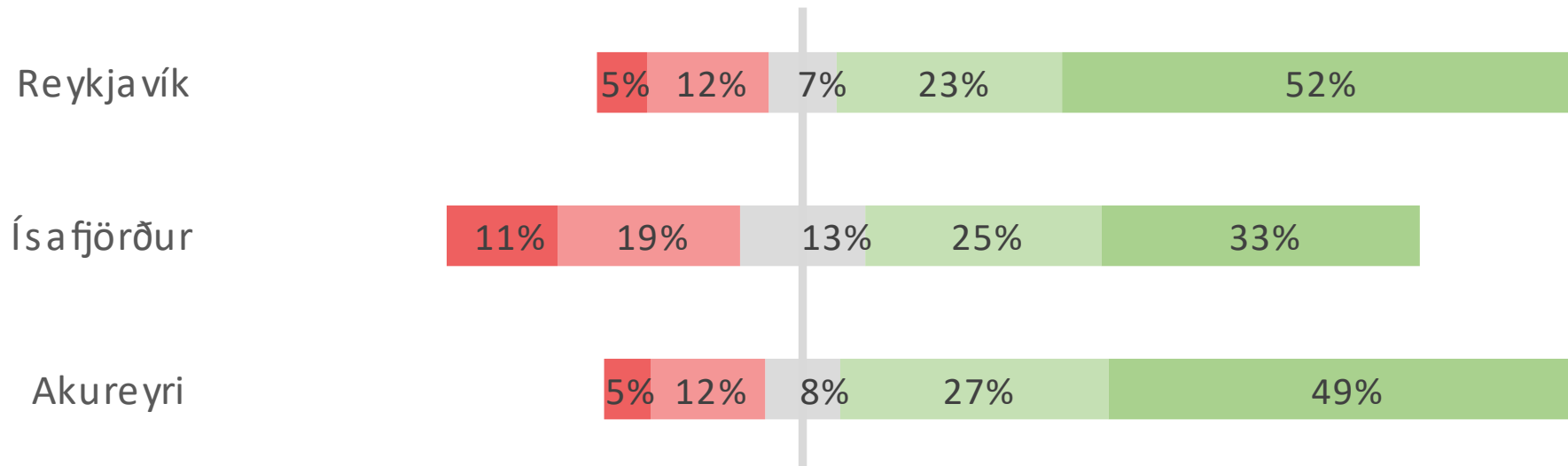
Ég reyni að forðast ákveðna staði í minni heimabyggð þegar skemmtiferðaskip eru í höfn

■ Mjög ósammála ■ Frekar ósammála ■ Hvorki né ■ Frekar sammála ■ Mjög sammála

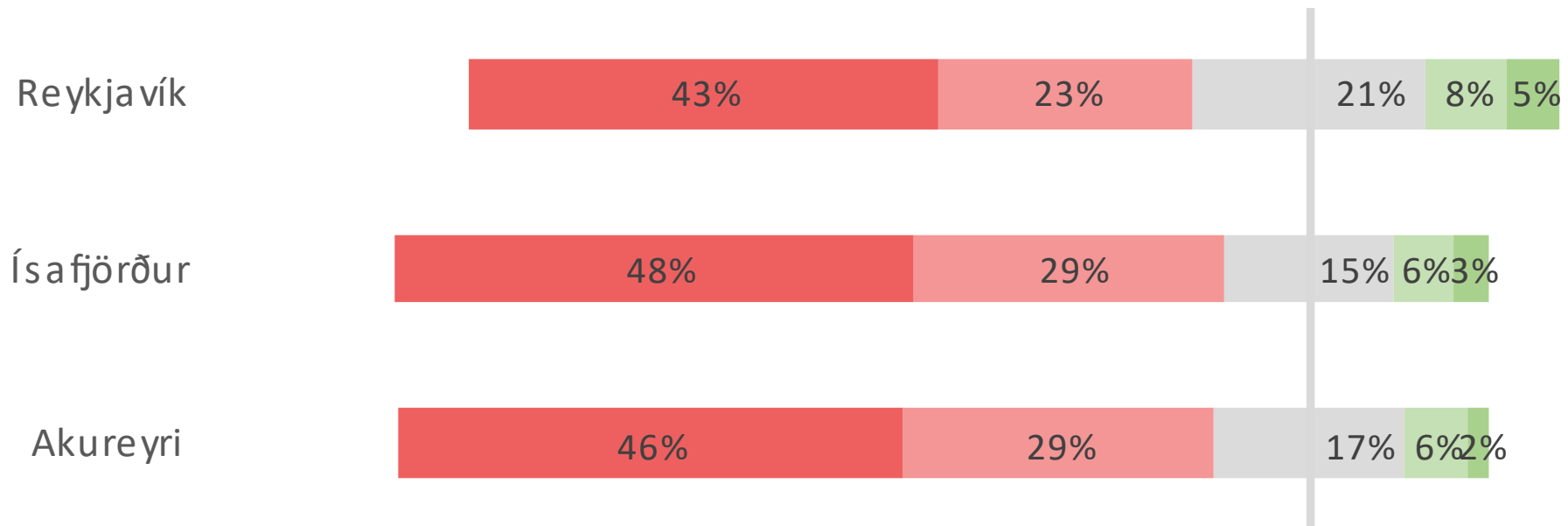
Ég hef áhyggjur af mengun frá skemmtiferðaskipum í minni heimabyggð

■ Mjög ósammála ■ Frekar ósammála ■ Hvorki né ■ Frekar sammála ■ Mjög sammála

Ég vil fá fleiri skemmtiferðaskip í mína heimabyggð

■ Mjög ósammála ■ Frekar ósammála ■ Hvorki né ■ Frekar sammála ■ Mjög sammála

Lokaorð – samantekt

- Íbúar á AEY, ÍFJ og í RVK telja hafnaryfirvöld ráða almennt vel við móttöku skipanna en bærinn taki frekar við á AEY og RVK heldur en ÍFJ.
- Efnahagslegt mikilvægi skipanna þykir augljóst en óvissa hver eyðsla farþega er í landi
- Ísfirðingar frekar á því en Akureyringar og Reykvíkingar á því að íbúar verði fyrir ónæði vegna skipanna og eru líklegri til að forðast ákveðna staði í bænum þegar skipin eru í höfn.
- Mengun af skipum veldur áhyggjum
- Meirihluti er mótfallinn frekari fjölgun skemmtiferðaskipa

Takk!